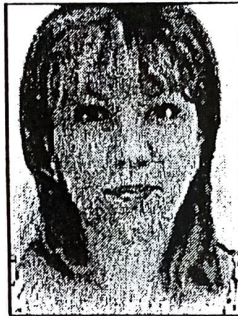

ПРЕВАЛЕНЦА НА ХБсАг, анти-ХЦВ И анти-ХИВ АНТИТЕЛА КАЈ КРВОДАРИТЕЛИТЕ ВО ОПШТИНА БИТОЛА, ВЕЛЕС, СТРУМИЦА И ПРИЛЕП

Викторија Продаповска - Стојчевска¹

¹Висока Медицинска школа, Битола

Викторија Продаповска - Стојчевска

Ул. Превалец бр.21, 7000 Битола

Tel. 070/392955

e-mail: mdviki@yahoo.com

АБСТРАКТ

Цел на истражувањето: Да се определат превалентците на ХБсАг, анти-ХЦВ и анти-ХИВ антитела кај доброволните крводарители во службите за трансфузиологија во Битола, Велес, Струмица и Прилеп за периодот од 2000 до 2006 година. **Материјал и методи:** Сите единици крв се истражени на ХБсАг, анти-ХЦВ, анти-ХИВ антитела и контрола за сифилис во службите за трансфузиологија во четирите општини. **Резултати:** Во периодот од 2000-2006 година вкупно се истражени 67572 крводарители, од кои вкупниот број на ХБсАг позитивни крводарители е 428 (0.63%), 139 (0.2%) се анти-ХЦВ позитивни, а анти-ХИВ позитивни крводарители не се регистрирани во ниедна година. **Заклучок:** Кај доброволните крводарители во дадените општини Битола, Велес, Струмица и Прилеп е регистрирана ниска серопревалентност за дадените вирусни маркери.

Клучни зборови: превалентност, ХБсАг, анти-ХЦВ, анти-ХИВ, крводарители

Medicus 2007, Vol. VIII (2), (suppl. 2): 40-43

ВОВЕД

Постојат два клучни моменти поврзани со обезбедувањето на крв во секоја здрава: постојан прилив на доволни количини на крв и крвни компоненти и подигнување на нивото на нејзината сигурност, односно минимизирање на ризикот од пренос на инфекции. Главен предуслов за да се обезбедат овие приоритети на Службата за трансфузиологија е постоењето на добро организирана и финансиски стабилна служба на паци-онално ниво (1). Доброволното, анонимно и без надомест крводарување е камен темелник за добивање на сигурна крв секаде во светот, па и во нашата земја (2).

Притисокот на јавното мислење врз здравствените авторитети заради познати и непознати агенци кои можат да се пренесат од дарителот на примателот преку крвта и компонентите, како и масовната употреба на овие препарати, особено кај некои групи на пациенти (со хемофилија, таласемија) ја наметнуваат потребата од постојана контрола со најсовремени реагенси и техники. Вирусите (покрај бактериите и паразитите) остануваат една од главните теми на интерес на службите за трансфузија.

Испитувањата во светски размери покажуваат дека со трансфузирањето на крв и крвни компоненти кои се инфицирани со хепатит Б вирусот (ХБВ) и ХИВ/СИДА ќе се заразат повеќе од 95% од трансфузираните болни, а со трансфузија на анти-ХЦВ антитела позитивна крв ќе се заразат 85-95% од трансфузираните болни (3).

Во Република Македонија (зависно од постоечката епидемиолошка ситуација) задолжително е секоја единица крв да се тестира на следниве маркери за откривање на трансфузиско-трансмисивни инфекции: ХБсАг, анти-ХЦВ

антитело, анти-ХИВ антитело и антитела кон Треспонема Палидум.

ЦЕЛ

Да се определи преваленцата на ХБсАг, анти-ХЦВ и анти-ХИВ антитела кај доброволните крводарители во општините Битола, Велес, Струмица и Прилеп во периодот од 2000-2006 година.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Трудот претставува ретроспективно-проспективна студија со која се опфатени сите крводарители контролирани во службите за трансфузиологија во општините Битола, Велес, Струмица и Прилеп во периодот од 2000-2006 година. Податоци за анализата се добиени од дневниците за крводарители. Методолошки е користен дескриптивниот и аналитичкиот метод. Сите единици крв се тестирани на: ХБсАг, анти-ХЦВ, анти-ХИВ антитела и сифилис во службите за трансфузиологија во четирите општини. Добиените податоци се табеларно и графички прикажани.

РЕЗУЛТАТИ

Во текот на испитуваниот период 2000-2006 година регистрирани се вкупно 67.572 крводарители во испитуваните општини Битола, Прилеп, Велес и Струмица.

Табела 1.

Дистрибуција на ХБсАг позитивни (+) крводарители по години и општини

Година	Општина				Вкупно
	Битола ХБсАг + анс.број	Велес ХБсАг + анс.број	Прилеп ХБсАг + анс.број	Струмица ХБсАг + анс.број	
2000	28	35	8	15	86
2001	18	25	7	12	62
2002	11	27	7	20	65
2003	22	17	10	14	63
2004	12	16	12	17	57
2005	16	6	7	14	43
2006	13	21	6	12	52
Вкупно	120	147	57	104	428

Од табелата број 1 може да се заклучи дека во периодот од 2000-2006 година во службите за трансфузиологија во дадените општини вкупниот број на ХБсАг позитивни крводарители е 428. Најголем број на позитивни крводарители има во општина Велес (147), а најмал во Прилеп (57).

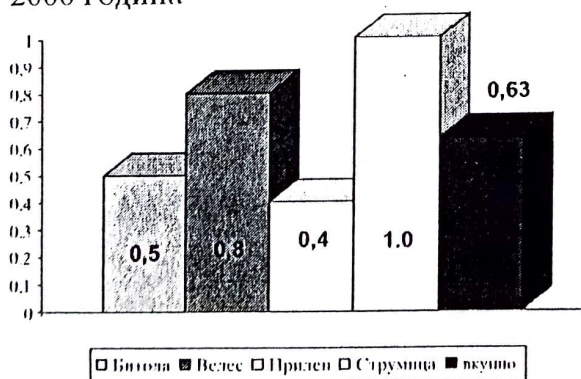
Табела 2.

Дистрибуција на преваленцата на ХБсАг позитивни (+) крводарители во испитуваните општини во периодот 2000-2006 години

Општина	Апсол. број на ХБсАг + крводарители	Преваленца %
Битола	120	0,5
Велес	147	0,8
Прилеп	57	0,4
Струмица	104	1,0
Вкупно	428	0,63

Графикон 2.

Графички приказ на преваленцата на ХБсАг позитивни (+) крводарители во испитуваните општини во периодот 2000-2006 година

Преваленцата на ХБсАг позитивни крводарители за општините Битола, Велес, Прилеп и Струмица изнесува 0,63%, која припаѓа на ниска серопреваленца. Највисока преваленца се регистрира во општина Струмица од 1,0%, а најниска во Прилеп од 0,4% (таб.бр.2 и граф.бр.2).

Табела 3.

Дистрибуција на анти-ХЦВ позитивни (+) антители кај крводарителите по години и општини

Година	Општина				Вкупно
	Битола анти-ХЦВ + апс.број	Велес анти-ХЦВ + апс.број	Прилеп анти-ХЦВ + апс.број	Струмица анти-ХЦВ + апс.број	
2000	30	1	5	4	40
2001	17	2	8	3	30
2002	6	3	4	2	15
2003	4	4	2	2	12
2004	1	7	1	2	11
2005	4	4	5	1	14
2006	4	9	4	0	17
Вкупно	66-47,5%	30-21,6%	29-20,9%	14-10,0%	139

Испитувањата за анти-ХЦВ позитивни антители ги покажаа следниве резултати: највисок процент во периодот 2000-2006 година се регистрира во општина Битола 47% (66), а најнизок во Струмица од 10,0% (14) (таб.бр.3 и граф.бр.3).

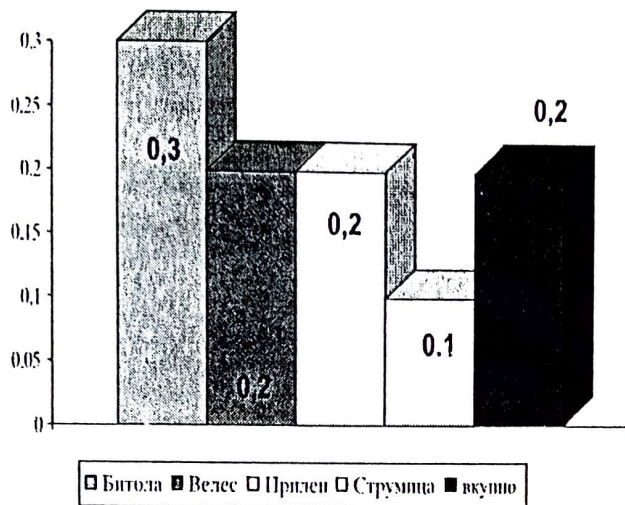
Табела 4.

Дистрибуција на преваленцата на анти-ХЦВ позитивни (+) антители кај крводарители во испитуваните општини во периодот 2000-2006 година

Општина	Апсолут. број на анти-ХЦВ + крводарители	Преваленца %
Битола	66	0,3
Велес	30	0,2
Прилеп	29	0,2
Струмица	14	0,1
Вкупно	139	0,2

Графикон 4.

Графички приказ на преваленцата на анти-ХЦВ позитивни (+) антители кај крводарители во испитуваните општини во периодот 2000-2006 година

Во сите четири испитувани општини се регистрира ниска серопреваленца на анти-ХЦВ позитивни антитела кај крводарителите во четирите општини од 0,3% до 0,1% (таб. бр.4 и граф. бр.4).

Кај доброволните крводарители во испитуваниот период не е регистриран ниту еден случај со позитивни анти-ХИВ антитела.

ЛИТЕРАТУРА

1. ESTM, Basic clinical and organisational requirements for an effective haemovigilance, Proceedings of the ESTM residential course, Sofia, 2002.
2. Благоевска М: Актуелности во трансфузиологијата, Македонска ризница, Куманово, 1997, 200:209-213.
3. Grgicevic D: Transfuzijska medicina, Medicinska naklada, Zagreb, 1995, 176.

SUMMARY

THE PREVALENCE OF HbsAg, anti-HCV AND anti-HIV ANTIBODIES TO THE BLOOD DONORS IN BITOLA, VELES, STRUMICA AND PRILEP MUNICIPALITIES

Viktorija Prodanovska-Stojcevska¹
Higher Medical School Bitola

ABSTRAKT

Purpose: To determine the prevalence of HbsAg, anti HCV and anti HIV antibodies with the voluntary blood donors registered in the transfusion wards in Bitola, Veles, Strumica and Prilep for the period of 2000 to 2006. **Materials and methods:** All the blood units were being tested for HbsAg anti HCV and anti HIV antibodies and syphilis in the transfusion wards within the mentioned municipalities. **Results:** 67572 blood donors have been tested between the period of 2000 to 2006 where the figures appear as: for HbsAg positive are 428 (0.63%), anti HCV are 139 (0.2%) and there are none registered for anti HIV within 6 years. **Conclusion:** As of the voluntary blood donors in the municipalities of Bitola, Veles, Strumica and Prilep the seroprevalence is registered as low for the given viral markers.

Key words: prevalence, HbsAg, anti- HCV, anti HIV, blood donors